

KANDIDAT

586

PRØVE

JUS1001 1 Juridisk metode/rettskildelære

Emnekode	JUS1001
Vurderingsform	Skriftlig eksamen
Starttid	13.03.2019 08:00
Sluttid	13.03.2019 14:00
Sensurfrist	--
PDF opprettet	15.03.2019 13:39

Seksjon 1

Oppgave	Tittel	Oppgavetype
i	Informasjon	Dokument
1	Del I: Teori	Langsvar
2	Del II: Domsanalyse	Langsvar

1 Del I: Teori

Rettskildeprinsippet om relevans.

Skriv ditt svar her...

Rettskildeprinsippet om relevans

I jussen skal vi som rettsanvendere finne svarene på rettsspørsmålene som dukker opp. Dette blir gjort gjennom rettsanvendelsesprosessen, som er betegnelsen på prosessen som har som siktemål å løse rettsspørsmål på en mest mulig legitim og objektiv måte. Rettsanvendelsesprosessen blir styrt gjennom prinsipper, nemlig relevansprinsippet, slutningsprinsippet og vektings/ harmoniseringsprinsippet. Disse prinsippene har blitt utviklet gjennom Høyesterett. Prinsippene skal hjelpe oss å avklare henholdsvis hva som er legitime rettskildefaktorer i en tolkingsprosess, hvilke slutninger/ argumenter som kan sluttes fra de ulike rettskildefaktorene og hvordan argumentene står i forhold til hverandre. En rettskildefaktor er et faktum; faktumet om at det finnes en lovtekst for eksempel.

Rettskildeprinsippene kalles for metanormer, fordi de er normer om hvordan normene (i denne forbindelse; rettsnormene) utarbeides. En norm er en uskreven regel.

I denne oppgaven, skal jeg gjøre rede for prinsippet om relevans. Ordet "relevans" i denne forbindelse må ikke blandes med det hverdagslige ordet "relevant". Ordet "relevans" vil i oppgaven si at vi kan tillegge noe rettslig betydning, og har ingen ting med vekten til rettskildefaktorene å gjøre.

Jeg skal først ta for meg hva funksjonen til relevansprinsippet er, før jeg går videre til hvordan relevans bestemmes og til slutt viser hvordan Eckhoff har utformet en liste over hva han mener er relevante rettskildefaktorer.

Relevansprinsippets funksjon

Relevansprinsippet hjelper oss som sagt med å finne de legitime rettskildefaktorene vi kan ta med i en tolkingsprosess. Hovedfunksjonen til relevansprinsippet er å finne hva som er irrelevant, altså hva slags faktorer som ikke kan tillegges rettslig betydning i en tolkingsprosess. Prinsippet får dermed en slags dobbelfunksjon, ved at man da samtidig finner hva som faktisk er relevante faktorer.

Prinsippet gjør det blant annet klart for oss at vi ikke kan dra inn politisk motiverte eller religiøse rettskildefaktorer inn i en tolkingsprosess. Gjennom rettsanvendelsesprosessen skal man jo finne den mest legitime og objektive løsningen på et rettsspørsmål, og det er klart at en løsning ikke er objektiv dersom den er påvirket av politiske utsagn eller mottoer fra hellige skrifter som bibelen.

Hvordan bestemmes relevans?

Hva som er relevant, bestemmes blant annet ut fra ulike hensyn som skal gjøre rettsanvendelsesprosessen mest mulig legitim. Dette er for å sikre at ethvert rettssubjekt får den beste rettssikkerheten som er mulig å få til. Norge er en rettstat, og i det faktumet ligger det at vi har Stortinget som gir lover, regjeringen som utøver dem og domsstolene som dømmer etter dem.

For at en rettskildefaktor skal være relevant, altså at den kan tillegges rettslig betydning, må den oppfylle visse krav om ulike hensyn og være autorativ. Eksempler på hensyn som kan gjøre en rettskildefaktor relevant er respekten for folkestyret, forutberegnelighet og likebehandling.

Lovteksten er eksempelvis en relevant rettskildefaktor på grunn av at den har autoritet gjennom GrL. §§ 76-78. Stortinget er det som gir lovene i Norge, og de som sitter på Stortinget er valgt av folket gjennom frie valg. På denne måten er det folkets vilje som kommer frem gjennom lovene våre, og derfor kommer respekten for folkestyret frem ved bedømmelsen av om lovteksten er en relevant rettskildefaktor. Forutberegnelighetshensynet er også noe som gjør seg gjeldende ved lovtekstens relevans. På grunn av at lovene våre er så lett tilgjengelige gjennom blant annet lovsamlingen som kan kjøpes og lovdata, kan alle slå opp i en lov og lage seg et bilde på hva som er lovlig eller ikke. Slik kan ethvert rettssubjekt forutse sin rettsstilling.

Et eksempel på at hensynet til likebehandling gjør seg gjeldende ved en rettskildefaktors relevans, er rettskildefaktoren rettspraksis. Dersom det finnes avgjørelser fra Høyesterett om et aktuelt rettsspørsmål, kan en annen person gå inn å se på hvordan Høyesterett dømte i de aktuelle sakene. Plenumsloven § 1 skal sikre en ensformig Høyesterett, og personen som kikket på de tidligere avgjørelsene kan derfor forvente at hans sak skal bli behandlet på samme måte. Som vi skjønner, henger dette svært mye sammen med hensynet til forutberegnelighet, siden en mest sannsynlig også gjør seg opp et bilde av hvordan ens rettsstilling er og dermed kan forutse sin rettsstilling.

Eckhoffs relevansliste

Eckhoff har kommet frem til en liste med rettskildefaktorer som han mener er relevante i enhver tolkingsprosess innen rettsvitenskapen. Listen er utformet slik:

1. Lovtekst
2. Forarbeider, etterarbeider og lovformål
3. Rettspraksis
4. Andre myndigheters praksis
5. Folkerett
6. Menneskerettighetene/ EØS-/EU-retten
7. Rettsoppfatninger
8. Reelle hensyn/ rettsanvenderens egne vurderinger.

Listen er på ingen måte uttømmende, og viser bare et eksempel på hva Eckhoff mener er relevante rettskildefaktorer. Faktorene 1-6 er såkalte "harde" faktorer, mens faktorene 7-8 er "myke" faktorer. Med dette menes det at i en tolkingsprosess **må** faktorene 1-6 tas med dersom de foreligger, mens faktorene 7-8 **kan** tas i betraktning, men de må ikke det.

Listen kan gi et slags bilde på den generelle vekten til rettskildefaktorene, men den sier ikke noe dens spesielle vekt, altså hvor mye den skal telle i det spesielle tilfellet. Dette er uansett noe innen prinsippet om vekt, noe jeg ikke skal ta for meg i denne oppgaven.

2 Del II: Domsanalyse

Rt. 2013 s. 1630

Skriv ditt svar her...

I denne oppgaven skal det gjøres en domsanalyse i et rettskildemessig perspektiv av Rt. 2013 s. 1630. Dette gjøres ved å fremvise Høyesteretts rettsanvendelsesprosess, og forklare hvordan Høyesterett har løst rettsspørsmålene ut fra rettskildeprinsippene relevans, slutning og vekt. Saken gjaldt krav fra en ektefelle om å få overta partenes tidligere felles bolig på skifte, jf. ekteskapsloven § 67 (1) (a).

Spørsmålet som Høyesterett måtte ta stilling til var om A skulle få overta eiendommen fremfor for at den skulle bli solgt på det åpne markedet, jf. ekteskapsloven § 71. For å løse dette spørsmålet ble det delt opp i tre underspørsmål, uttalt henholdsvis i premiss 32, 40 og 48, som var:

1. Hva som ligger i vilkåret "særlige grunner", jf. ekteskapsloven § 67 (1) (a). Dette måtte altså fastlegges nærmere.
2. Om det ved vurderingen av hva som kan kreves for "særlige grunner", kan tas i betraktning at verdsettelse etter el. § 67, i mangel av enighet mellom partene, skal foretas ved skiftetakst, jf. el. § 69.
3. Om A har "særlige grunner" til å få overta eiendommen slik el. § 67 (1) (a) krever.

Det primære rettsgrunnlaget for rettsspørsmålet Høyesterett skulle ta stilling til, var ekteskapsloven av 1991

§ 67 (1) (a). Det var altså denne paragrafen som skulle angi virkningene som kunne inntreffe i saken, og som saken skulle bli avgjort med. Det primære rettsgrunnlaget var lovfestet rett, som forteller oss at det finnes skriftlige rettskildefaktorer som Høyesterett kan trekke inn i sin rettsanvendelsesprosess. Det primære rettsgrunnlaget, nevnt her, gjaldt for alle de tre underspørsmålene Høyesterett skulle drøfte.

Rettsområdet saken befinner seg på er familierett, som er et privat rettsområde mellom to eller flere private parter. Dette har betydning for hva slags tolkningsresultater en kan komme frem til i en rettsanvendelsesprosess. Hadde det eksempelvis vært snakk om en sak på strafferettens område, skulle det ha vært mye til for at Høyesterett eller hvilken som helst annen rettsanvender, skulle kunne ha tolket en lovtekst utvidende eller analogisk. Dette kommer frem av legalitetsprinsippet, som kommer frem i Grunnloven § 96 og EMK art. 7. Det er et grunnleggende prinsipp at ingen skal kunne straffes uten hjemmel, noe som tilsier at en ikke kan tolke en lovtekst utvidende eller analogisk, fordi da kan man bli straffet av noe som ikke faller inn under en naturlig språklig forståelse av ordlyden. Når vi nå er på privatrettens område, eller familieretten for å være presis, tilsier dette at en rettsanvender kan komme frem til ethvert tolkningsresultat, avhengig av hva de ulike rettskildefaktorene tilsier.

Jeg skal nå ta for meg en analyse av Rt. 2013 a. 1630, og skal gjøre dette ved å ta hver av de tre underspørsmålene for seg og analysere rettskildebruken til Høyesterett, før jeg til slutt redegjør for avgjørelsen Høyesterett kom frem til og hva slags tolkningsresultat jeg mener Høyesterett kom frem til etter sin rettsanvendelsesprosess.

1. Spørsmål - Hva ligger i vilkåret "særlige grunner", jf. el. § 67 (1) (a)?

Lovtekst

Høyesterett starter med å tolke ordlyden til lovteksten som fungerer som primært rettsgrunnlag, se premiss 33-34. De tar her en naturlig språklig forståelse av ordlyden til el. § 67 (1) (a), og trekker slutningen om at det ikke holder med et "rent ønske" om å få overta boligen, fordi man må ha grunner som skiller seg fra de alminnelige. Høyesterett tar også med ordlyden i § 74 (1), der ordlyden er "sterke grunner", og trekker slutningen om at "særlige grunner" rent språklig sett fremtrer som vesentlig svakere enn "sterke grunner". Med dette mener Høyesterett altså at "særlige grunner" ikke må tolkes alt for strengt.

Det er et kjent prinsipp i norsk rettskildelære at man i en tolkningsprosess alltid starter med den naturlige, språklige forståelsen av en rettskildefaktor. Sann sett gjør Høyesterett det riktig i sin rettsanvendelsesprosess her. Bakgrunnen for at man skal foreta en slik tolking av en rettskildefaktor, er hensynet til forutberegnelighet. En borger skal kunne forutse sin rettsstilling, og det kan vanskelig gjøres dersom rettsanvendere ikke tolker lovteksten etter en alminnelig språklig oppfattelse. Hensynet til likebehandling tilsier også dette, da like tilfeller faktisk blir behandlet likt i størst mulig grad, dersom alle rettsanvendere tolker lovtekster og andre relevante rettskildefaktorer etter en alminnelig språklig forståelse.

Det finnes to unntak fra prinsippet om å tolke lovtekster etter en alminnelig språklig forståelse, og det er faglige uttrykk og at lovbestemmelser skal tolkes etter slik ordforståelsen var på den tiden loven ble vedtatt. Det er sakkyndige komitéer som er med på lovgivningsprosessen, og det er mulig at det derfor er vanskelige og faglige uttrykk i en lovtekst. I slike tilfeller må den faglige forståelsen legges til grunn. Et eksempel på at lovbestemmelser skal tolkes i tråd med ordforståelsen som gjaldt da loven ble vedtatt er Grl. § 100 (1), som sier at "ytringsfrihet bør finne sted". På tiden som Grunnloven ble vedtatt, betydde ordet "bør" det samme som dagens ord "skal". Følgelig skal ordlyden i Grl. § 100 tolkes som at "ytringsfrihet skal finne sted".

Lovtekst er en legitim rettskildefaktor på grunn av at den er autorativ gitt gjennom Stortinget sin lovgivningsmyndighet, jf. Grl. §§ 76-78. Folkets vilje vises også gjennom lovteksten fordi det er vi borgere som bestemmer hvem som sitter på Stortinget og dermed kan gi lover. Lovtekst skaper også forutberegnelighet ovenfor borgeren, noe som taler for at lovteksten er en relevant rettskildefaktor, jf. teorioppgaven om relevans.

Reelle hensyn

Høyesterett trekker også inn § 67 (2), som tar sikte på å regulere situasjonen der begge ektefellene ønsker å overta eiendommen, fordi førstvoterende mener at denne bestemmelsen også må tas i betraktning, se premiss 35. Bakgrunnen for dette var å finne formålet til bestemmelsen, som var å finne frem til den ektefellen som er nærmest å få overta eiendommen. På bakgrunn av dette trakk Høyesterett slutningen om at kravet "særlige grunner" ikke måtte tolkes altfor strengt, fordi dersom det ble tolket alt for strengt kunne det føre til at ingen av partene fikk eiendommen utlagt til seg. Førstvoterende mente dette ikke var en god løsning.

Det var altså formålsbetraktninger som her førte til at Høyesterett trakk slutningen om at vilkåret "særlige grunner" ikke kunne tolkes for strengt. Siden formålet var å finne den ektefellen som var nærmest å få eiendommen utlagt sin del på skiftet, ville det vært en dårlig løsning og samsvart dårlig med formålet til bestemmelsen dersom ingen av ektefellene ville fått eiendommen grunnet at "særlige grunner" ble tolket for strengt.

Reelle hensyn er en relevant rettskildefaktor fordi den kan hjelpe til å finne en mest mulig rimelig løsning dersom de andre rettskildefaktorene ikke avklarer rettsspørsmålet på en god måte. Reelle hensyn er mer relevante og veier mer jo mer de andre rettskildefaktorene gir en uklar og utydelig løsning på rettsspørsmålet.

Det er også viktig å bemerke seg at man ikke kan trekke inn vurderinger som at man synes en part er hyggelig/ frekk eller å gå mot en klar lovtekst. Dette følger av respekten for folkestyret, jf. hvorfor lovteksten er relevant.

Forarbeider

Høyesterett trekker så inn rettskildefaktoren forarbeidene til loven, se premiss 36-38. Gjennom uttalelser i ulike forarbeider, bekrefter Høyesterett at vilkåret "særlige grunner" ikke skal tolkes for strengt. Bakgrunnen for dette var at det i forarbeidene blant annet var uttalt at en tvist etter el. § 67 (1) (a) måtte avgjøres ved en "konkret vurdering", jf. NOU 1987:30 s. 137. Dette tilsa for Høyesterett at terskelen for vilkåret "særlige grunner" ikke var så høy.

Forarbeider er en relevant rettskildefaktor. Dette begrunnes blant annet med at de har en slags avledet autoritet. Lovteksten har autoritet gjennom Stortingets lovgivende makt, og siden vi i Norge har veldig generelle, konsise og vage bestemmelser, regner lovgiver med at vi ser i forarbeidene når vi skal løse et rettsspørsmål. Det er nemlig her lovgiver har med uttalelser og nærmere forklaringer om de ulike bestemmelsene, slik at man ved å lese forarbeidene kan få en bedre forståelse av hva bestemmelsen skal regulere og ikke.

Forarbeider er også tilgjengelig for alle, noe som tilsier at også hensynet til forutberegneligheten gjør seg gjeldende ved forarbeiders relevans. Ved å se på forarbeidene kan enhver gjøre seg opp en god forståelse på hva ulike bestemmelser regulerer. På den annen side kan forarbeider gjøre en forvirret, grunnet at jussen generelt kan bruke noenlunde vanskelig språk, noe som da kan svekke forutberegneligheten.

Rettsoppfatninger

Juridisk teori er også noe som Høyesterett trekker inn under sin tolking av det første spørsmålet i saken, se premiss 39. Den juridiske teorien mener Høyesterett her at også peker i retning av at vilkåret "særlige grunner" ikke kan strekkes så veldig langt. Høyesterett trekker her inn tre forskjellige juridiske bøker som sier det samme; at "særlige grunner" ikke skal tolkes altfor strengt.

Juridisk teori er relevant på hvert fall to forskjellige måter. For det første så har uttalelsene i juridisk teori ingen forbindelse til den aktuelle saken, noe som gjør at det er objektive uttalelser som er å finne i den juridiske teorien. På denne måten er uttalelse helt upartiske når de blir benyttet i den konkrete sak. For det andre setter den juridiske teorien ofte problemstillingen i en større kontekst, ved at enkelte bestemmelser for eksempel drøftes sammen med andre bestemmelser.

Vekting i det første rettsspørsmålet

Den siste delen av en rettsanvendelsesprosess kalles ofte for vektingsfasen eller harmoniseringen. Det er her rettsregelen skal bestemmes, fordi de ulike slutningene her skal veies opp mot hverandre. Det er viktig å bemerke at det ikke er de ulike rettskildefaktorene som skal veies opp mot hverandre, men slutningene man trakk fra dem.

Dersom alle slutningene trakk i samme retning, må rettsanvenderen gå for den løsningen. Noe annet ville vært å gå mot alle prinsipper rettsvitenskapen står for. Dersom slutningene spriker, må rettsanvenderen vurdere de ulike slutningene opp mot hverandre, og velge den løsningen de beste slutningene talte for.

Ved det første rettsspørsmålet, trakk alle slutningene fra de relevante rettskildefaktorene i samme retning. På denne måten trengtes det derfor ingen vekting, fordi rettsregelen var klar; vilkåret "særlige grunner" skulle ikke tolkes for strengt. Likevel vil jeg påstå at det var lovteksten som veide mest i tolkingen av dette første spørsmålet, grunnet at det var tolkingen av ordlyden som først tilsa at vilkåret ikke skulle tolkes for strengt. De andre rettskildefaktorene som ble dratt inn var på denne måten kun brukt som "støtteargumenter" for at den tolkingen av ordlyden Høyesterett foretok seg i starten av rettsanvendelsesprosessen var den rette løsningen av rettsspørsmålet.

2. Spørsmål - Om det ved vurderingen av hva som kan kreves for "særlige grunner", kan tas i betraktning at verdsettelse etter el. § 67, i mangel av enighet mellom partene, skal foretas ved skiftetakst, jf. el. § 69.

Høyesterett starter her med å gjenfortelle hva den ankende part har ment om spørsmålet, før førstvoterende deretter går over til sin argumentasjon mot at den ankende part om dette spørsmålet, tar feil, se premiss 41-

43.

Forarbeider

Høyesterett trekker inn forarbeidene til ny skiftelov, der det blant annet er uttalt at dagens regler om skifte fungerer godt, jf. NOU 2007:16 s. 188, se premiss 44. Den ankende part hadde i saken anført at verdsettelse som skulle foretas ved skiftetakst, burde skjerpe kravet til vilkåret om "særlige grunner" i el. § 67 (1) (a), fordi det kunne påføre usikkerhet for den andre parten. Etter å ha sett på forarbeidene trakk derfor Høyesterett slutningen om at bestemmelsene i en generell oppfatning av skiftetakstsystemet fungerer betryggende, slik at det verdsettelsen ikke skulle tas i betraktning ved vurderingen av hva som kan kreves for vilkåret "særlige grunner" i § 67 (1) (a) skulle være oppfylt.

For forarbeiders relevans, se "Forarbeider" under behandlingen av første rettsspørsmål ovenfor.

Rettspraksis

I premiss 45 trekker Høyesterett inn rettskildefaktoren rettspraksis for å løse det andre rettsspørsmålet. Den dommen de trakk inn var Rt. 1981 s. 513, der det blant annet ble uttalt at "en innvending på at skiftetakst ikke er en rimelig måte å løse en eiendoms verdi, blir en innvending på at lovens ordning i seg selv er urimelig". Dette mente førstvoterende i den saken ikke kunne tillegges vekt, fordi "i motsatt fall ville lovens ordning i realiteten bortfalle". Slutningen Høyesterett trakk fra rettskildefaktoren ble derfor at verdsettelse ved skiftetakst ikke kan gjøres gjeldende som argument for at vilkåret "særlige grunner" skulle bli tolket strengere.

Selv om den saken Høyesterett trakk inn omhandlet dødsboskifte, i motsetning til ektefelleskifte i denne aktuelle saken, trakk Høyesterett den inn fordi tilsvarende hensyn gjorde seg gjeldende ved skifte mellom to ektefeller. Dette er et godt eksempel på hvorfor rettspraksis er en relevant rettskildefaktor. Hensynet til likebehandling tilsier at like tilfeller skal behandles likt. Disse to sakene var veldig like i faktum og problemstilling, og hensynet til likebehandling tilsa derfor at de løsningene som ble foretatt i den første saken også skulle bli brukt i den andre, senere saken.

Hensynet til forutberegnelighet er også noe som gjør rettspraksis en relevant rettskildefaktor. En borger som vil forutse sin rettsstilling, kan se på hvordan Høyesterett har dømt og avgjort tidligere saker, og forventer da å bli behandlet på samme måte. Som vi ser henger dette hensynet til forutberegnelighet tett sammen med hensynet til likebehandling, siden det kommer en forventning hos borgeren om at like tilfeller skal behandles likt.

Vekting i det andre rettsspørsmålet

Ved behandling av det andre rettsspørsmålet, nevner ikke Høyesterett noe om ordlyden til bestemmelsen som det skal drøftes rundt, men siden det er snakk om samme bestemmelse som ved første rettsspørsmål er det grunn til å anta at Høyesterett viser til sin ordlydstolking der.

Også ved drøftingen av det andre rettsspørsmålet trekker de rettskildefaktorene som Høyesterett trekker inn i sin drøftelse i samme retning. På denne måten trengtes det derfor ingen vekting av de ulike slutningene opp mot hverandre, fordi prinsippet er slik at dersom alle relevante rettskildefaktorers slutninger trekker i samme retning, må rettsanvenderen gå for den løsningen. Det er også dette Høyesterett har gjort her, slik at det således ikke trengtes en avveining av de ulike rettskildefaktorene. Jeg velger derfor å si at rettskildefaktorene Høyesterett tok med i sin drøftelse veide like mye.

3. Spørsmål - Om A har "særlige grunner" til å få overta eiendommen slik el. § 67 (1) (a) krever.

Høyesterett starter her med å vise til tidligere drøftelse i dommen, for å vise at utgangspunktet for drøftelsen av det tredje spørsmålet vil være hva som fremtrer som den rimeligste løsningen, se premiss 49. Dette var på grunn av at "særlige grunner" ikke skulle tolkes alt for strengt og at formålet med bestemmelsen var å finne den ektefellen som var nærmest til å få eiendommen utlagt til seg.

Førstvoterende kommer også med slutningen om at det ikke skal så mye til for å gi A naturalutleggsretten i saken, grunnet at hun er den eneste som har fremsatt krav om dette, se premiss 50. Dette henger sammen med at vilkåret "særlige grunner", etter Høyesteretts vurdering, ikke skulle tolkes særlig strengt, og at dersom man har bedre grunner enn den andre ektefellen, burde man få naturalutleggsretten.

Reelle hensyn

Førstvoterende trekker inn rimelighetsvurderinger ved drøftningen av det tredje rettsspørsmålet, se premiss 51-52. Høyesterett mener her at på grunn av As sterke tilknytning til øya eiendommen befinner seg på, og at det vil være vanskelig å opprettholde denne tilknytningen på grunn av mangel av ledige helårseiendommer der, vil være mest rimelig at A fikk eiendommen utlagt på sin del av skiftet. Det var også et hensyn for denne løsningen at A ikke ville gi opp disse tilknytningsfaktorene ved ekteskapets oppløsning, i motsetning til

motparten B. Etter disse rimelighetsvurderingene mente Høyesterett at A hadde "særlige grunner" for å få eiendommen utlagt på sin del av skiftet.

Det var også med i vurderingen at B ikke hadde meldt noe annet behov eller interesse for eiendommen enn dens økonomiske verdi. Dette ledet til at Høyesterett trakk slutningen om at de verdsettelsesproblemene som måtte oppstå for eiendommen på øya, ikke var av en slik karakter for å fravike det prinsippet som kom frem av rettspraksisen trukket inn i drøftelsen av forrige rettsspørsmål, Rt. 1981 s. 513, og at A derfor hadde "særlige grunner" for å få eiendommen utlagt på sin del av skiftet.

For reelle hensyns relevans, se "Reelle hensyn" under behandlingen av første rettsspørsmål ovenfor.

Vekting i det tredje rettsspørsmålet

Siden Høyesterett viser til tidligere drøftelse ved behandlingen av det tredje rettsspørsmålet, trekkes slutningene fra den tidligere drøftelsen inn i vurderingen om A har "særlige grunner" for å få utlagt eiendommen på sin del av skiftet, jf. el. § 67 (1) (a).

Alle slutningene fra rettskildefaktorene trekker, slik jeg ser det, i samme retning; at det ikke skal mye til for at A skal få utlagt eiendommen. På denne måten trengtes det derfor ingen vekting av de ulike slutningene opp mot hverandre, fordi prinsippet er slik at dersom alle relevante rettskildefaktorens slutninger trekker i samme retning, må rettsanvenderen gå for den løsningen. Det er også dette Høyesterett har gjort her, slik at det således ikke trengtes en avveining av de ulike rettskildefaktorene. Jeg velger likevel å si at siden den alminnelige språklige forståelsen av ordlyden er den samme som det løsningen ble, veide denne mest i drøftelsen av det tredje rettsspørsmålet. Dette sier jeg fordi at jeg mener de andre rettskildefaktorene fungerte som "støtteargumenter" for at den naturlige, språklige forståelsen var løsningen på spørsmålet, og ikke som selvstendige argumenter som talte for et bestemt resultat som ikke kom frem ved ordlydstolkningen.

Avgjørelsen og tolkningsresultat

Høyesterett kom altså frem til at A hadde særlige grunner til å få eiendommen utlagt til seg, jf. el. § 67 (1) (a). Anken som B hadde ført frem ble derfor å forkaste.

Jeg mener det tolkningsresultatet Høyesterett kom frem til i denne saken er presiserende tolking, eller som det også kalles: tolking i tråd med den naturlige, språklige forståelsen av ordlyden. Boe kaller det i sin terminologi for å tolke i samsvar med ordlyden/ å ta loven på ordet.

Grunnen for at jeg mener at det er presiserende tolking er at Høyesterett dømmer etter den språklige forståelsen av lovteksten de tok for seg i starten av rettsanvendelsesprosessen. De kom der frem til at vilkåret om "særlige grunner" ikke skulle tolkes særlig strengt, som igjen førte til at det ikke skulle mye til for å gi A naturalutleggsretten på eiendommen. Det er således ikke snakk om noe innskrenkende tolking i denne saken, fordi rettsregelen ikke omfattet mindre enn det som fulgte av en språklig forståelse av ordlyden. Ei heller er det snakk om noe analogisk eller utvidende tolking, fordi rettsregelen ikke omfattet flere tilfeller enn det som fremgikk av en naturlig språklig forståelse av ordlyden.

Det er heller ikke snakk om noe antitetisk tolking her, fordi faktum i saken var omfattet av lovteksten, slik at man ikke kunne trekke konklusjonen om at "siden faktum er motsatt av hva som omfattes av lovteksten, må resultatet bli motsatt".